

1 Bůh, bohové a modly

1.1 Proč člověk potřebuje Boha

Základní východisko: Je Bůh nebo není? Otázka skrývá konflikt mezi materialistickým a idealistickým vysvětlením světa.

- a) Hmota je věčná, z ní se vyvinul člověk, člověk „stvořil“ Boha.
- b) Bůh je věčný, od něj pochází svět i člověk.

Podle pravdivosti buď (a) nebo (b) se odvíjí pojetí člověka. Je-li pravdivé (b), pak je pravdou to, co o Bohu říká Bible jako Boží zjevení. Jedná se o volbu, jež má důsledky úplně ve všem, například v tom, co je to láska.

Je-li pravdou (a), pak láska není nic než chemie, výsledek chemických, tedy „hmotných“ procesů v mozku, které tímto slovem pojmenujeme.

Je-li pravdou (b), pak je láska něčím božským, protože Bůh je Láska (jinak by tento svět nemohl existovat).

Je-li pravdou (b), pak je vše především otázkou biblické antropologie. Jejím základem je Gn 1,26-27 a 2,7.

Z rozboru Gn 2,7 je zřejmé, že člověk je bytostí, potřebující Boha nebo nějakou spiritualitu. Je ovšem pro jeho zdravý vývoj důležité, kdo je jeho Bohem (bohem).

1.2 O důležitosti obrazu Boha

Boha nikdy nikdo neviděl. Je velmi těžké o něm něco říci, jsme tělesní a on je „čtvrtým rozměrem“, absolutně přesahujícím naše představy i slovník, kterým bychom o Bohu chtěli referovat. Jsme odkázáni pouze na to, co o něm říká Bible.

Ex 3,14; 34,6-7; J 1 atd.

Jednoznačně, biblický Bůh je Dávání, Milosrdenství, Velkorysost, Láska.

Jaký je náš Bůh, takovými budeme i my. Je-li kdo milován, miluje. Je-li kdo nenáviděn, nenávidí.

Ex 20 je si dobře vědomo skutečnosti, které nastanou při uctívání boha či modly. Preambule Desatera (20,1-2) vyjadřuje (1) kdo je Bůh (srov. 20,5) jako ten, který chce, aby člověk zůstal svobodný (2).

Ex 20,3-5 zakazuje, aby člověk sloužil modle (důsledky: Jr 7,31; 19,5-7; Ez 16,21; 20,31; 23,39; Ž 106,37-38).

Ježíš: Mt 5,48; L 6,36; 22,27-27; J 13,15; 15,12-13

1.3 Každý člověk potřebuje Boha (boha)

Je-li Bůh, a platí-li tedy Gn 2,7, pak každý člověk potřebuje nějakou spiritualitu. Jak říká sv. Augustin, *Fecisti nos ad Te et inquietum est cor nostrum donec requiescat in Te*.

Je-li spirituální rozměr člověka „sycen“ správně, zdravě, člověk se rozvíjí. Je-li „sycen“ špatně, člověk je ničen (např. alkohol nebo drogy).

Jedním ze zdravých prostředků sycení spirituality je zdravé náboženství. Jediným zdravým náboženstvím je to, jehož Bohem (bohem) je milosrdenství a soucit. Sociální psychologie (nebo psychologie jako taková) člověku může pomoci, ale „nezahřeje“ ho. Spiritualita je především budováním vztahu, psychologie či filosofie technikou, jak se vyrovnat sám se svým nitrem a se světem kolem nás.